

Železiarne Podbrezová hostili zasadnutie komisie BOZP Rady OZ KOVO

P. Motyčková
noviny@zelpo.sk

V dňoch 9. a 10. októbra sa v priestoroch Železiarní Podbrezová konalo pravidelné zasadnutie komisie BOZP Rady odborového zväzu KOVO, ktorá je poradným orgánom rady. Komisia má celoslovenskú pôsobnosť a zasadá vždy jedenkrát za rok, vo vybraných častiach Slovenska.

V prvý deň bola na programe prehliadka hradu Ľupča, po ktorej mala komisia rokovanie. Nasledujúci deň sa komisia stretla v priestoroch železiarní, kde si spolu s pracovníkmi z odboru bezpečnosti a životného prostredia ŽP vymenili skúsenosti, bližšie sa oboznámili s podnikom a absolvovali aj prehliadku jeho vybraných priestorov.

„Hlavnou úlohou komisie je pravidelne hodnotiť stav a vývoj legislatívy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ako aj sledovať smerovanie zabezpečenia BOZP priamo v podnikoch pôsobnosti OZ KOVO. Pravidlom býva, že každé zasadnutie komisie je spojené s návštevou vybraného zamestnávateľa. Týmto spôsobom si členovia komisie môžu v praxi overiť,

Komisia BOZP Rady OZ KOVO pred bránou starého závodu.

Foto: I. Kardhordová

ako je aplikované zabezpečenie požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a pracovných podmienok u rôznych zamestnávateľov”, oboznámila o pôsobnosti komisie Ing. Tímea Szabóová, vedúca Úseku ZIBP (zväzový inšpektor

bezpečnosti práce) a vzdelávania OZ KOVO, ktorá okrem iného zvýdihla spoluprácu s pracovníkmi z odboru bezpečnosti a životného prostredia ŽP – Ing. Pavel Faško, vedúci odboru spolu s Mgr. Ľubicou Latinákovou informoval

o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktorej ŽP venujú náležitú pozornosť a Ing. Marcel Adamčák, PhD., z odboru predaja a marketingu ŽP, hosťom predstavil takmer stoosemdesiat ročnú pôsobnosť

(Dokonč. na str. 5)

Jedna z najväčších investícií stavebného a technologického charakteru je už v prevádzke

Moderný sklad zvýši úložnú kapacitu a zlepši organizáciu skladovania rúr

P. Motyčková
noviny@zelpo.sk

V prvom augustovom čísle Podbrezovana sme načrtli, že jednou z najočakávanejších a najväčších investícií stavebného a technologického charakteru v tomto roku je realizácia automatizovaného expedičného skladu rúr – haly po-

rúr, ako aj na úložné kapacity expedičného skladu prevádzkárni valcovňa rúr a ťaháreň rúr, bolo nutné posilniť kapacitu súčasných skladov rúr.

Cieľom bolo zlepšenie organizácie skladovania rúr (sústredenie viacerých nakladacích miest pre jeden kamión), požadované zvýšenie úložných kapacít a zvýšenie

du. Vo vedení ŽP bolo zvažovaných viacero variantov umiestnení skladu v novom alebo starom závode, pričom každé malo svoje pozitívne aj negatívne. Nakoniec bolo vybraté miesto v jednoloďovej hale bývalej prevádzky zvarovne rúr veľkých priemerov, umiestnenej v oplotenom areáli starého závodu ŽP, ktorá už neslúžila svojmu pôvodnému účelu.

Hala má dva hlavné vstupy cez sekcionálne brány – na východnej a na západnej štítovej stene. S prihliadnutím na potreby výroby, skladovania a expedície rúr sú zväzky rúr z ťahárne rúr a valcovne rúr (buď zviazané oceľovými páskami alebo uložené v tzv. korýtkach) dopravované pomocou železničných vagonov zo západnej strany haly. Bolo však potrebné zrekonštruovať železničnú vlečku aj s výhybkou. Vyskladňovanie z automatizovaného skladu a nakladanie na kamióny je realizované

Pohľad do automatizovaného skladu objektívom I. Kardhordovej.

lotovarov AS3 v starom závode. O viac informácií k tejto investícii sme požiadali Ing. Martina Sladkého, MBA, vedúceho odboru technického a investičného rozvoja:

- Na základe zvyšujúcich sa požiadaviek na organizáciu expedície

produktivity práce pri ich nakládke. Na základe doterajších skúseností s budovaním a prevádzkovaním automatizovaných expedičných skladov v našej spoločnosti, bola využitá osvedčená technológia automatizovaného expedičného skla-

predovšetkým na východnej strane haly. V prípade potreby (napr. poruchy časti skladu) je možné využiť zaskladňovanie rúr aj kamiónmi, nielen železnicou a tiež expedíciu tovaru kamiónmi aj cez západnú bránu.

Pre bližšiu predstavu objektu: hala bývalej zvarovne rúr pozostáva z oceľovej nosnej konštrukcie založenej na monolitických železobetónových pätkách. Vonkajšie pôdorysné rozmery haly sú 240 x 21 metrov a výška je 10,7 metra. Oceľová konštrukcia haly je po obvode vyplnená do výšky približne dvoch

(Dokonč. na str. 3)

Z obsahu čísla
vyberáme:

Prevádzkareň doprava sa už pripravuje na zimu

Aj v tomto roku sme začali prípravu na zimné obdobie, a teda aj prezúvanie pneumatík, už v druhej polovici septembra. Je to aj z toho dôvodu, aby sme prezúvaciu kampaň stihli včas. Autoservis prevádzkarene doprava prezúva v jednej kampani približne 150 vozidiel.

Železiarne Podbrezová čítajte na 3. strane

Medzinárodné stretnutie pedagógov

V dňoch od 29. septembra do 1. októbra sa traja pedagógovia Súkromného gymnázia Železiarne Podbrezová Mgr. Marketa Gregušová, Mgr. Katarína Tajbošová a PaedDr. Ján Peteraj zúčastnili prvého medzinárodného stretnutia v rámci projektu „Les 3.0 – naše kultúrne dedičstvo“ v poľskom meste Sycow, ktoré bolo financované programom Erasmus+ Kľúčová akcia 2.

Súkromné školy čítajte na 4. strane

Týždeň dobrovoľníctva

V rámci Týždňa dobrovoľníctva 2018, ktorý bol v banskobystričskom kraji v termíne od 16. do 22. septembra, sa žiaci a žiačky Súkromného gymnázia Železiarne Podbrezová zapojili do rôznych dobrovoľníckych aktivít, ktorými podporili nielen myšlienku dobrovoľníctva v našom kraji, ale aj na celom Slovensku.

Železiarne Podbrezová čítajte na 5. strane

Deň otvorených dverí

V rámci projektu Futbalmania, ktorý má pod patronátom Únia ligových klubov, zorganizoval FK Železiarne Podbrezová druhý ročník Dňa otvorených dverí. Podujatie bolo určené predovšetkým pre mladých fanúšikov z prvého stupňa základných škôl.

FK ŽP čítajte na 8. strane

Vítaz devätnásteho kola čitateľskej súťaže

Výžrebovali sme víťaza devätnásteho kola čitateľskej súťaže venovanej 180. výročiu našej dychovej hudby. Žrebovali sme z úspešných riešiteľov, ktorí odpovedali, že Dychová hudba ŽP získala v roku 2011 na medzinárodnej súťaži „Zlota lira“ v poľskom Rybníku strieborné pásmo. Správne odpovedala aj Eva Vengerová z Ppam. Ziskava publikáciu o hrade Ľupča – Hrad Ľupča, Klenot Pohronia vo svetle vekov, ktorú do súťaže venovalo Predstavenstvo Železiarní Podbrezová a.s. Výherkyni blahoželáme a cenu si môže prísť prevziať do redakcie (t.č. 645/2711 resp. 2714).

Vízia i konkrétny plán: Postavíme obchvat na Chvatimechu

Dobry starosta musí mať svoju dlhodobú víziu rozvoja obce. Tou mojou je istota poriadku – na uliciach, vo verejnom živote, na obecnom úrade i v okolí Valaskej. Tak, aby sme vždy mohli byť oprávnené hrdí na to, že sme Valašt'ania, aby nielen náš citový vzťah k rodisku a okolitá krásna príroda boli hodny obdivu, ale aby sme mohli byť spokojní aj so súčasným smerovaním a vývojom našej obce. Som presvedčený, že ľudia na to potrebujú pocit bezpečnosti, vedomie, že ich obec napreduje, a istotu, že sa dokáže postarať o všetkých svojich obyvateľov – najmä však o tých, ktorí túto pomoc potrebujú najviac.

Dobry starosta však musí mať aj úplne konkrétny plán. Vedieť, ktorý chodník vyžaduje okamžitú opravu, prísť s potrebnou dopravnou zmenou na tej-ktorej ulici, upraviť konkrétny trávnik a opraviť pri ňom lavičky či postaviť na najpotrebnejších miestach nové parkovacie plochy. Takýto konkrétny plán mám aj vďaka ľuďom, s ktorými sa už celé týždne rozprávam o tom, čo Valaská po rokoch stagnácie potrebuje ako to najdôležitejšie. Jedným z takýchto konkrétnych riešení v oblasti dopravy je výstavba kruhového obchvatu na Chvatimechu.

Tú situáciu dobre poznajú všetci Valašt'ania. V exponovaných časoch sa na súčasnej križovatke vytvárajú deň čo deň kolóny a viazne doprava. Časy sú dané predovšetkým striedaním zmien v Železiarňach Podbrezová a ich zásobovacími potrebami. Obec nemá byť predĺženou rukou fabriky, ale určite ju musí považovať za neoddeliteľnú súčasť svojej histórie, súčasnosti a budúcnosti a vnímať, že je rozhodujúcim príspevkom k zamestnanosti v širokom okolí. Aj preto problémy, ktoré život fabriky prináša a s ktorými sa dá pomôcť, musí obec riešiť, a nie odkladať. Je to predovšetkým pomoc ľuďom, ktorí v Železiarňach pracujú a ktorí po danom úseku cestujú.

Mojím plánom je preto vybudovanie kruhového objazdu na Chvatimechu, ktorý by čakaniu v zápchach a nebezpečným kolíznym situáciám urobil koniec. Ako vidíte na snímke, projekt mám pripravený a v prípade, že dostanem od ľudí vo voľbách starostu Valaskej dôveru, som pripravený pustiť sa do jeho výstavby. Naplnenie dlhodobej vízie rozvoja Valaskej v kombinácii s konkrétnymi riešeniami – to je istota poriadku a nového života v našej obci. Nech sa nám to všetkým spoločne podarí.

Ivan Pilar
kandidát na starostu Valaskej

www.ivanpiliar.sk

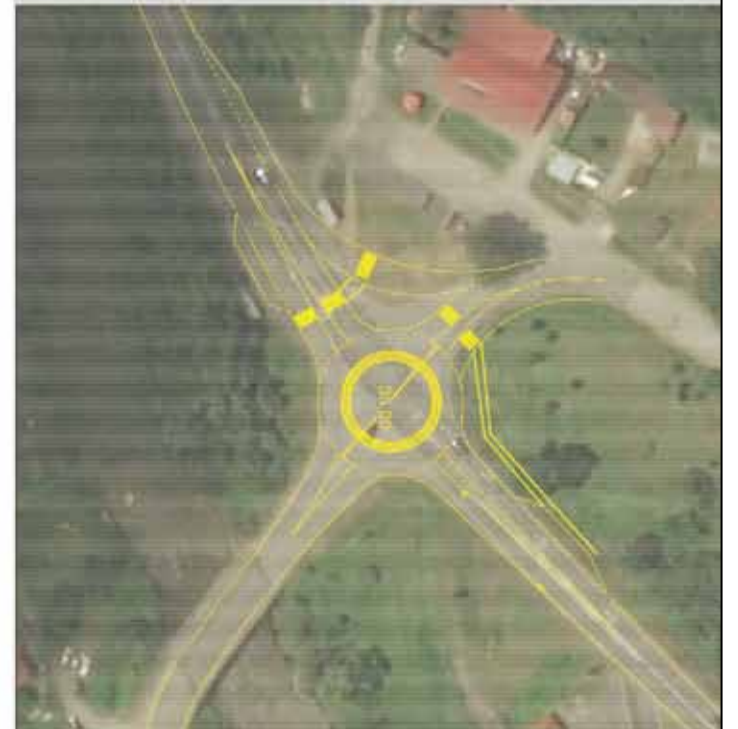

„Tak, ako Podbrezová, aj Valaská je pre Železiarne Podbrezová strategickou obcou. Záleží nám na tom, aby sa ich starostami stali ľudia so skúsenosťami a osobnými i morálnymi predpokladmi byť dobrými starostami. Pán plk. Mgr. Ivan Pilar má svoje životné skúsenosti a nesporne je tým správnym človekom, ktorý by mal stáť na čele obce Valaská, aby splnil všetky očakávania spoluobčanov a mal vplyv na rast ich životnej úrovne. Už dlhé roky s ním spolupracujeme a aj naďalej spolupracovať budeme.“

Vždy je na rozhodnutí občanov, koho si zvolia za starostu. Z môjho pohľadu je plk. Mgr. Ivan Pilar bezpochyby vhodným kandidátom. Ja som pripravený v prípade zvolenia podporiť ho, tak ako aj primátora mesta Brezna a starostu obce Podbrezová.“

Ing. Vladimír Soták,
predseda Predstavenstva a generálny riaditeľ ŽP a.s.

Novinka v našich kantínach – hudba nám spríjemňuje obedy

T. Kubej
noviny@zelpo.sk

V októbri si zamestnanci ŽP a.s., ktorí chodia na obedy do kantíny v starom alebo novom závode, mohli všimnúť pri vydávaní obedov jednu novinku. Je ňou hudba, ktorá stravníkom spríjemňuje obedné prestávky i samotné stravovanie. Výber žánrov je rôzny a na svoje si tak príde naozaj každý.

Viac informácií nám poskytol Jozef Krella, riaditeľ ŽP Gastroservis s.r.o.:

- ŽP Gastroservis sa neustále snaží zlepšovať. Dávame dôraz nielen na kvalitu jedla, ale aj na prostredie, v ktorom sa stravník počas obednej pauzy zdržiava.

Niektorí návštevníci kantín nám dali podnet, aby obedy spríjemňovala hudba. Od 9. októbra si tak stravníci v kantínach starého i nového závodu môžu jedlo vychutnať s príjemným hudbným spestrením.

Keďže každý preferuje iný hudobný žáner, je tomu prispôsobená aj zmes pesničiek, ktoré máme nahrať na SD kartách.

Verím, že stravníci sú s novinkou spokojní a že im spríjemní obednú pauzu.

Opýtali sme sa stravníkov – zamestnancov ŽP a.s., či si všimli novinku v kantíne, ako sa im páči a akú hudbu by pri obede najradšej počúvali:

Ing. Martina Jarganová, Ez

- Áno, túto zmenu som hneď zaregistrovala. Myslím si, že je to celkom príjemná zmena a páči sa mi to. Pri obede je hudba fajn, hlavne, keď je príjemná a melodická. Hudbu v kantíne vnímame aj spolu s kolegami určite pozitívne.

Matej Lopejský, Vo

- Keďže nechodím na obedy pravidelne, zatiaľ som si túto zmenu nevšimol. V poslednom čase som v kantíne dlhšie nebol, tak možno ma to dnes prekvapí.

Hudba pri obede mi nevádi, skôr to vnímam ako príjemnú zmenu. K obedu sa mi hodia skôr pomalšie skladby.

Mgr. Slavomír Pastýr, Gp

- Áno, zaregistroval som to a dokonca som na tejto zmene aj spolupracoval s riaditeľom ŽP Gastroservis, pánom Krellom. Túto zmenu hodnotím v každom prípade pozitívne, s hudbou je pracovný deň hneď o trochu lepší. Som poslucháčom rádia Anténa Rock, tak určite by som uvítal niečo z podobného repertoáru.

Michaela Švábová, Ppr

- Nevadí mi to, je to príjemné spestrenie a aspoň nepočuť, čo sa rozprávajú iní pri vedľajšom stole. Myslím si, že to nie je nastavené každý deň rovnako. Tie prvé dni sa mi to zdalo tichšie, teraz sa mi to zdá silnejšie. Viac mi vyhovuje, keď je to tichšie, nie príliš nahlas. Pesničky sú pestré, hrá sa zo všetkého niečo a to sa mi páči.

Tibor Vrbovský, Te

- Áno, všimol som si to. Je to dob-

Stravníci novinku v kantíne uvítali.

Foto: I. Kardhordová

rá zmena a je dobré, že hudba je pestrá, každý má totiž svoj obľúbený žáner. Ja mám rád skoro všetky žánre, vypočujem si operu aj disko. Oceňujem túto zmenu a hudba mi vôbec nevádi. Vyhovuje mi to, je to v rámci prestávky, takže sa mi to páči práve pri tom obede.

Ing. Jozef Kubej, Pbžp

- Túto zmenu som zaregistroval a páči sa mi. Hudba ide trochu hlasnejšie, čo mi však vôbec neprekáža, práve naopak. Je to príjemné spestrenie obednej prestávky. Na žánri hudby mi pravdupovediac nezáleží, hlavné je, že tam niečo hrá a spríjemňuje to obedné pauzy.

Ing. Martina Jarganová

Matej Lopejský

Mgr. Slavomír Pastýr

Michaela Švábová

Tibor Vrbovský

Ing. Jozef Kubej

S Ing. Petrom Krajanom, vedúcim prevádzkarne doprava

Prechod z „babieho leta“ do zimy býva rýchly

T. Kubej
noviny@zelpo.sk

V prevádzkarni doprava začínala minuloročná príprava na prezúvanie pneumatík už v druhej polovici septembra. Niektorí vodiči prezúvajú pneumatiky z letných na zimné radšej v októbri alebo novembri. Odporúčate motoristom takéto skoršie prezúvanie?

- Aj v tomto roku sme začali prípravu na zimné obdobie, a teda aj prezúvanie pneumatík, už v druhej polovici septembra. Je to aj z toho dôvodu, aby sme prezúvaciu kampaň stihli včas. Autoservis prevádzkarne doprava prezúva v jednej kampani približne 150 vozidiel. To znamená približne 600 letných pneumatík, ktoré je potrebné zdemontovať, skontrolovať, očistiť a uložiť do skladu a následne 600 zimných pneumatík, ktoré je potrebné vyskladniť, vyvážiť a namontovať. V lokalite Podbrezová, kde sme v blízkosti Nízkych Tatier, nie je na čo čakať.

Skoršie prezúvanie o dva až tri týždne zimej pneumatike neuškodí a v tomto

regióne bývajú nočné a ranné teploty pod 7 stupňov Celzia. Je to odporúčaná teplota na prezúvanie z hľadiska najdôležitejších vlastností pneumatík – tvrdosti zmesi a prílnavosti. Treba si uvedomiť, že slnko je už nízko a stačí tienisté miesto na relatívne dobrej ceste a vodiča môže prekvapíť lokálna námraza. Vtedy je lepšie už mať zimné pneumatiky. Musíme si zvykať, že prechod z tzv. „babieho leta“ do zimy je rýchly. Počasie už neraz ukázalo, že po slnečnom dni prišiel na druhý deň studený vietor so zrážkami alebo prvým snehom. Zároveň, okrem zvýšenej istoty a bezpečnosti, sa skorším prezúvaním vyvarujete aj dlhým čakacím lehotám v pneuservisoch.

“ Treba si uvedomiť, že slnko je už nízko a stačí tienisté miesto na relatívne dobrej ceste a vodiča môže prekvapíť lokálna námraza.

Zhrnuli by ste mám v krátkosti dôležité rady pre motoristov pred začiatkom zimného obdobia?

- Začnem tým najdôležitejším, a to sú pneumatiky. Všeobecne platí, že by mali mať vhodný zimný dezén s hrúbkou dezénu minimálne 4 milimetre. Pneumatiky by nemali byť staršie ako 5 až 6 rokov.

Ďalším dôležitým prvkom je kontrola

stavu akumulátora a celej dobijacej sústavy, stav brzd, osvetlenia, stav chladiacej kvapaliny motora a samozrejme výmena kvapaliny v ostrekovačoch za nemrznúcu. Vozidlám s pohonom len jednej nápravy odporúčam doplniť do výbavy snehové reťaze alebo aspoň jednorazové remence s hrotmi, ktoré vám pomôžu pri uviaznutí v záveji dostať sa späť na cestu. Kto cestuje na dlhšie vzdialenosti, musí rátať aj s prípadnými kolónami a neprejazdnými úsekmi z dôvodu nehody alebo nezjazdnosti. Preto je dobré mať pre prípad dlhého čakania v kolóne vždy v aute vodu pre každého člena posádky, prípadne deku alebo náhradné oblečenie. Radšej častejšie doplňajte palivo, aby ste nemali prázdnu nádrž. Netreba zabúdať ani na vhodnú metličku, škrabku, skladáciu lopatku prípadne odmravovač skiel a zámokov.

Kontrola povinnej výbavy by mala byť u vzorného a zodpovedného vodiča samozrejmosťou.

Čím zijete v týchto dňoch, okrem prezúvania pneumatík?

- Okrem zimnej prípravy a plnenia výrobných požiadaviek na prepravu cestnou aj železničnou dopravou, pripomíname v rámci školení BOZP, našim zamestnancom pravidlá bezpečného

Pracovník doprava pri kontrole pneumatiky.

Foto: I. Kardhordová

vedenia vozidiel v zime a pravidlá bezpečného pohybu a chôdzu v koľajiskách a v areáli podniku. Ešte v tomto roku nás čaká, v rámci plánu generálnych opráv, výmena mostníc na železničnom moste ponad cestu I/66 v Podbrezovej. Prípravné práce sme realizovali už v septembri, kedy bol most zabezpečený sieťou, plachtou a bol nainštalovaný horizontálny istiaci systém z dôvodu, že sa jedná o práce vo výškach a nad voľnou hĺbkou. Po vyfrézovaní mostníc presne do konštrukcie mosta bude v dňoch 27. až 28. októbra dočasná

výluka, počas ktorej spoločne s dodávateľom prác Koľajové a dopravné stavby s.r.o. Košice zrealizujeme výmenu mostníc. Postup prác je naplánovaný tak, aby boli realizované v dvoch výlukových blokoch a aby sme čo najmenej obmedzili plnenie výrobných požiadaviek na prepravu po vlečke.

Na záver by som chcel poďakovať zamestnancom doprava za dobre vykonanú prácu a plnenie požiadaviek za uplynulé obdobie a pevne verím, že zimné obdobie nás neprekvapí a že ho zvládneme.

Moderný sklad zvýši úložnú kapacitu a zlepši organizáciu skladovania rúr

(Dokonč. zo str. 1)

tretín murivom, zvyšok je vyplnený presklením – drôteným sklom, ktoré bolo pri stavebných úpravách z veľkej časti nahradené polykarbonátovou výplňou.

Krov je z oceľových zvarovaných nosníkov a plynká sedlová strecha zo strešných sendvičových panelov, ktoré sú tepelnou izoláciou osadené do oceľových nosných profilov. Strešnú krytinu tvoria modifikované hydroizolačné asfaltové pásy. Podlahu haly tvorí nová železobetónová doska. Vykurovanie je predovšetkým plynovými infražiaricmi a svetelná elektroinštalácia je zabezpečená úspornými svetelnými zdrojmi (LED, prípadne žiarivky).

Vo vybavení haly je pôvodná žeriavová dráha vo výške 7 metrov. K východnej strane je pristavená pôvodná sociálna budova (šatne,

s nosnosťou 6 ton a s diaľkovým ovládaním.

Dva automatizované zakladače sa pohybujú po pôvodnej žeriavovej dráhe haly. Automatizovaný zakladač je tvorený mačkou, ktorá má dva priečniky, dva nosníky a závesný manipulátor, ktorý je trvale zavesený na nosných lanách. V základnej polohe je manipulátor vyzdvihnutý a fixovaný medzi nosníkmi žeriavu.

Celkom je v hale vybudovaných 9 regálových blokov a 4 skrátené regálové bloky v mieste reťazových zásobníkov pre maximálne využitie kapacity. Rúry malých priemerov a zväzkov z prevádzkarne ťaháreň rúr sú uskladňované v spomínaných plechových korýtkach. Výhodou je, že z rúr uskladnených v korýtkach neodkvapkáva prebytočný konzervačný olej. Nevýhodou však je, že zaskladňovanie v korýtkach znižuje počet manipulačných cyklov automatizovaných zakladačov, nakoľko vyprázdnené korýtko je potrebné okamžite vrátiť do úložnej bunky. Regálové bloky sú vysoké 6,7 metrov a počet podlaží je 7.

Pre 9 kusov neskrátených regálových blokov, je počet buniek dlhých 7 metrov 1512 kusov a pre 4 kusy skrátených regálových blokov zasa 160 kusov buniek. Maximálna zásoha skladu pri zaplnení regálov na najvyššiu možnú nosnosť je 4974 ton. Reálna priemerná skladová kapacita je 2000 ton, v závislosti od priemernej hmotnosti balíkov rúr.

Stredové stĺpy sú obojstranné a krajné stĺpy regála sú len jednostranné. Zakladače si vzájomne

sledujú svoju polohu, nakoľko nie je možné, aby v jednom okamihu, v mieste nad regálmi, boli obidva zakladače v susedných regálových blokoch (z dôvodu ich celkovej dĺžky). Ak by chcel druhý zakladač odobrať alebo zaskladňovať zväzky do susedného regálového bloku, musí počkať, kým sa druhý zakladač neodsunie. V mieste reťazových zásobníkov sa môžu zakladače priblížiť k sebe tak, že budú môcť odobrať materiál z oboch zásobníkov súčasne.

Ovládanie automatizovaného zakladača v automatickom režime je z inteligentného terminálu, tvoreného počítačovou zostavou, ktorá je umiestnená v časti príjmu a druhej v mieste expedície, hneď vedľa reťazových zásobníkov. Terminál je prepojený s programovateľným automatom na automatizovanom zakladači dátovými rádiodemami.

Základné programové vybavenie terminálu tvorí program „zásobník práce“. Komunikuje so zakladacím žeriavom a podáva pokyny k činnosti z fronty požiadaviek, ktoré tam obsluha zapíše a preniesie ich do podnikového evidenčného a obslužného softvéru na riadenie skladu. Terminály sú napojené na vnútropodnikovú sieť prevádzkarne valcovňa rúr.

Manipuláciu s materiálom pri zaskladňovaní a nakládke do automobilov zaisťuje mostový žeriav s traverzou na samostatnej žeriavovej dráhe (na vstupe a výstupe zo skladu je vždy jeden mostový žeriav s celkovou nosnosťou 6 ton). Jeho pojazd je smerom k automatizovanému skladu obmedzený tak, aby nezasahoval do pracovnej zóny zakladačov. Priečny rozmer bunky je navrhnutý pre maximálny priemer zväzku 700 milimetrov, ako optimálny kompromis medzi skladovou kapacitou a univerzálnosťou. Jeden

automatizovaný zakladač je schopný za hodinu vykonať 11 priemerných manipulačných zaskladňovacích alebo vyskladňovacích cyklov. Pri dvoch automatizovaných zakladačoch to je spolu 22 priemerných manipulačných zaskladňovacích alebo vyskladňovacích cyklov.

Medzi výhody tohto skladu patrí bezproblémový a rýchly prístup k požadovanému zaskladnenému

gelovej, vedúcej odboru expedície a obchodnej administratívy, ako pomohlo otvorenie automatizovaného skladu túto situáciu zlepšiť:

- Otvorenie automatizovaného skladu AS3 nám určite pomohlo. Aj napriek tomu, že sklad bol sprejádzkovaný v krízovom režime a podmienky na nakládku kamiónov neboli na začiatku úplne ideálne, v septembri sme v štandardnom

zväzku rúr (na ktoromkoľvek úložnom mieste skladu pri nakládke hotovej výroby, bez nutnosti prekladania ďalších zväzkov rúr), prehľadnosť a logistika celého expedičného skladu pomocou automatizovaného systému a výpočtovej techniky, vysoká produktivita a bezpečnosť práce pri manipulácii so zväzkami rúr pri ich zaskladňovaní a expedícii, manipulátor, ktorý je diaľkovo ovládaný a žiadne poškodenie rúr, nakoľko nedochádza k ich preskladňovaniu.

Aj pri tejto investičnej akcii patrí poďakovanie všetkým zúčastneným z radu externých spoločností, ako aj zúčastneným osobám z odborných útvarov a prevádzkarni investora, Železiarni Podbrezová, za úsilie, ktoré vynaložili pri príprave a zdarenej realizácii haly polotovarov.

Mesiace po letnom období sú zvyčajne v expedícii najnáročnejšie. Preto sme sa opýtali Ing. Ingrid Ná-

pracovnom režime, mimo víkendov a sviatkov, naložili o 1 140 ton valcovaných rúr viac, ako pred rokom a mali sme zatiaľ najvyššiu dennú nakládku valcovaných rúr na úrovni 867 ton.

Pri vyššej realizovanej nakládke sa priemerný čas nakládky jedného kamióna znížil o približne 2 hodiny, na 6 hodín. Tento čas nakládky však stále nie je uspokojivý. Práve sprejádzkovaním nového skladu sme začali tvoriť nový teritoriálny systém zaskladňovania tovaru s cieľom znížiť počet nakladacích miest na minimum a tým skrátiť celkový čas nakládky kamiónov v ŽP a.s.

V automatizovanom sklade AS3 už nakladáme na jednom mieste valcované aj presné rúry pre zákazníkov v Poľsku a vybraných zákazníkoch v Nemecku a Taliansku. Veríme, že sa postupne takýmto spôsobom podarí zreorganizovať aj ostatné sklady valcovne a ťahárne rúr.

WC, sprchy, kancelárske priestory) pre zamestnancov.

Manipulácia so zväzkami v automatizovanom sklade a na manipulačných miestach je zabezpečovaná dvomi automatizovanými zakladačmi, pohybujúcimi sa po žeriavovej dráhe. Zaskladňovanie na prijímacie miesto je realizované reťazovými zásobníkmi a nakládka hotovej výroby novými obslužnými traverzovými mostovými žeriavmi

Medzinárodné stretnutie pedagógov v Poľsku

Zdroj: SG ŽP

V dňoch od 29. septembra do 1. októbra sa traja pedagógovia Súkromného gymnázia Železiarne Podbrezová Mgr. Marketa Gregušová, Mgr. Katarína Tajbošová a PaedDr. Ján Peteraj zúčastnili prvého medzinárodného stretnutia v rámci projektu „Les 3.0 – naše kultúrne dedičstvo“ v poľskom meste Sycow, ktoré bolo financované programom Erasmus+ Kľúčová akcia 2.

Cieľom stretnutia všetkých partnerov z Poľska, Slovenska a Nemecka bolo naplánovať medzinárodné stretnutia žiakov a žiačok, ktoré sa uskutočnia v apríli 2019 v poľskom meste Sycow, v októbri 2019 v nemeckom Kaiserslauterne a na záver v apríli 2020 v Podbrezovej.

Na základe vopred určených kritérií vybraní žiaci a žiačky vycestujú do zahraničia za získaním a rozšírením svojich poznatkov, vedomostí

a zručností v oblasti ochrany životného prostredia, tvorby mobilných aplikácií, získavania a digitalizácie údajov o lese. Spoločne vysadia vo všetkých krajinách drevo, vyčistia vybrané plochy lesov a spoznajú kultúru a tradície nielen v oblasti problematiky lesa.

V rámci návštevy lýcea v meste Sycow sme sa aktívne zúčastnili vyučovania a odučili biológiu, matematiku, angličtinu a geografiu v rodnom jazyku. Vzájomne sme

si vymenili znalosti a skúsenosti s používaním programu eTwinning a zaškolili partnerov z Poľska.

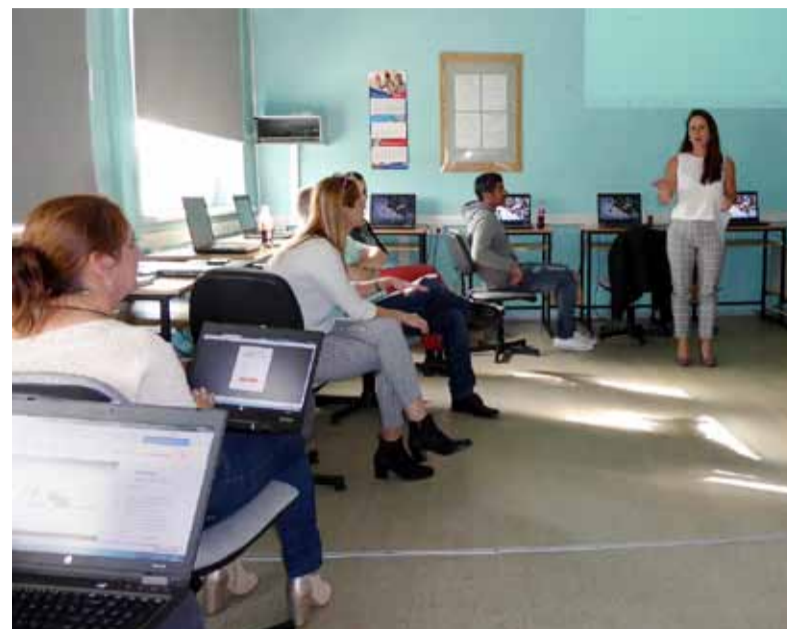
Všetky partnerské školy sú silnými a kvalitnými partnermi a sme presvedčení o tom, že spolupráca s nimi prinesie našej krajine, ško-

le, vyučujúcim a hlavne samotným žiakom a žiačkam množstvo nových poznatkov, zážitkov, skúseností a výhod do budúcnosti.

Účastníci medzinárodného stretnutia v rámci projektu „Les 3.0 – naše kultúrne dedičstvo“ v poľskom meste Sycow

Pedagógovia z troch krajín si vzájomne vymieňali aj znalosti a skúsenosti

Týždeň dobrovoľníctva podporili aj naši žiaci

Mgr. Katarína Tajbošová

V rámci Týždňa dobrovoľníctva 2018, ktorý bol v bansko-bystrickom kraji v termíne od 16. do 22. septembra, sa žiaci a žiačky Súkromného gymnázia Železiarne Podbrezová zapojili do rôznych dobrovoľníckych aktivít, ktorými podporili nielen myšlienku dobrovoľníctva v našom kraji, ale aj na celom Slovensku.

Týždeň dobrovoľníctva je týždňový projekt, počas ktorého sa každý kraj na Slovensku stal metropolou nezištnej pomoci druhým. Dobrovoľníci alebo dobrovoľníčky, jednotlivci alebo skupiny, sa zúčastnili ľubovoľne vybranej dobrovoľníckej aktivity

Naše žiačky spríjemnili chvíle seniorom z denného centra „Prameň“ v Domove dôchodcov a sociálnych služieb Luna v Brezne rôznymi spoločenskými a pamäťovými hrami, spevom, ale aj rozhovormi. Niektorí naši žiaci zasa pomáhali v Domove

dôchodcov a sociálnych služieb Hron v Dubovej. Vykonávali manuálnu činnosť, ako napríklad úprava záhrady a čistenie okolia zariadenia.

Zúčastnili sme sa aj workshopu o dobrovoľníctve „Dobré skutky sa nedajú len tak“, ktorý bol realizovaný v spolupráci s Centrom dobrovoľníctva v Banskej Bystrici. V piatok, 21. septembra, sa v našej škole realizovala aj zbierka „Biela pastelka“, ktorá napomáha zlepšiť životy nevidiacich a slabozrakých. Cieľom zbierky je získanie finančných prostriedkov na podporu ľudí so zrakovým postihnutím. Výnos Bielej pastelky je každoročne použitý na poskytovanie sociálneho poradenstva a sociálnej rehabilitácie, teda na financovanie aktivít, ktoré nevidiacim a slabozrakým ľuďom pomáhajú začleniť sa do bežného života. Biela pastelka patrí medzi desať najväčších zbierok na Slovensku.

Úprava záhrady bola jednou z dobrovoľníckych aktivít

Výprava za nočnými zážitkami

Ján Peteraj

Vo štvrtok, 11. októbra, šesť členov geografického krúžku podniklo nočný výstup na Brezniansku skalku za účelom pozorovania nočnej oblohy. Podmienky boli takmer ideálne, avšak jeden z hlavných cieľov pozorovania – Jupiter a jeho mesiac, bol už žiaľ schovaný pod horizontom. Na nočnej oblohe sme cez ďalekohľad pozorovali Saturn, Mars či Neptún. Cestou hore sme sa ešte zastavili v prieskumnej uránovej štôlni. Na záver sme si vyskúšali písanie svetlom do tmy.

Hneď nasledujúci deň, piatok 12. októbra, sme pokračovali v aktivitách nášho geografického – expedičného krúžku. Po škole sme sa stretli na autobusovej stanici a nastúpili na spoj smer Pohorelá. Z obce Pohorelá sme vyrazili po modrej znač-

ke smerom k útulni a cestou hore sme si vychutnávali farby jesene, ktoré nám znásobovalo svetlo zo zapadajúceho slnka.

Na chatu sme dorazili už po jeho západe, ale ešte za svetla a stihli

sme si vychutnať pohľad na Vysoké Tatry. Rýchlo sme si chytili miesta na spanie a pustili sme sa do večere. Ani sme sa nenazdali a bola tma, ktorá nám umožnila pozorovať nádhernú nočnú oblohu. Posedeli sme chvíľu pri ohni s „hreběňovkármi“ a pobrali sme sa do spacákov. Noc nebola o nič nezaujímavejšia. Síce nevyspali, ale napriek tomu spokojní sme vstávali ráno o šiestej. Rýchlo sme si spravili čaj a naraňajkovali sa. Po rozlúčke s „hreběňovkármi“ sme sa ponáhľali naspäť do civilizácie. V Pohorelej sme zistili, že z horného konca nám autobus tak skoro nepôjde. Tak sme sa vybrali rýchlo ku hlavnej ceste, kde sme už nastúpili na spoj, ktorý nás doviezol do Brezna. Ďakujem všetkým piatim účastníkom za skvelú atmosféru a za to, ako to všetko skvele zvládli.

Nočný výstup za účelom pozorovania nočnej oblohy

* čitateľská súťaž * čitateľská súťaž * čitateľská súťaž * čitateľská súťaž * čitateľská súťaž *

Stoosemdesiate výročie našej dychovky

Z archívnych podkladov spracoval
T. Kubej

Dychová hudba Železiarne Podbrezová tento rok oslavuje 180. výročie a patrí medzi najstaršie dychovky nielen na Slovensku, ale pravdepodobne aj v strednej Európe. Čitateľská súťaž odštartovala na začiatku roka, kedy sme vám v každom čísle Podbrezovana približovali život nášho hudobného telesa. Okrem toho ste mohli súťažiť o zaujímavé ceny. Toto kolo bude posledným, kedy budete mať šancu zapojiť sa do súťaže. V nasledujúcom čísle vyžrebujeme absolútneho víťaza čitateľskej súťaže a budeme žrebovať zo všetkých, ktorí sa do súťaže od jej začiatku zapojili. V aktuálnom, poslednom, súťažnom kole sa v retrospektíve vrátíme k hlavným bodom 180-ročného pôsobenia našej dychovky. Pevne veríme, že sa vám čitateľská súťaž páčila, že sme vám priniesli mnoho zaujímavých informácií a že do budúcnosti nám v súťažiach zachováte vašu priazeň.

Začiatky dychovky

Hrončiansky farár Tomáš Hromada zorganizoval v roku 1838 zbierku a spolu s učiteľmi kúpili nástroje pre trinásťčlennú dychovú kapelu. V tom istom roku, ako boli kúpené nástroje, bolo niekoľko nástrojov aj darovaných a vznikla dychová hudba. Dychovka popri cirkevných slávnostiach nechýbala pri významných udalostiach, štátnych i železiarskych oslavách a sprevádzala aj robotnícke divadlo.

Začiatkom šesťdesiatych rokov 19. storočia sa popri hrončianskej dychovej hudbe v železiarňach ozývali tóny ďalšieho hudobného telesa, ktoré bolo v Moštenici a viedol ho tamjší šafár. Moštenická hudba hrávala spolu s domácou dychovkou v Hronci pri robotníckom divadle a po zrušení háma sa zlúčila s hrončianskou dychovkou.

Po prechode správy železiarní z Hronca do Podbrezovej, prešla sem aj hudba. Vytvorené tu boli dve hudobné telesá, a to dychová hudba a koncertné teleso s komplexným dychovým a sláčikovým obsadením. Pričinil sa o to kapelník Antonín Kríž z Moravy v roku 1892, ktorý zo zvyškov moštenickej a

Hudba v uniformách začiatkom 20. storočia.

Foto: archív redakcie

hrončianskej hudby vytvoril podbrezovskú hudbu. Do Podbrezovej zlákal aj ďalších českých muzikantov.

Medzivojnové obdobie

V rokoch 1917 – 1918 sa opakovane hybnou silou národného prebudenia v obvode erárnych železiarní stali robotníci, ktorí sa hlásili so slovenským divadlom. Prvým povojnovým kapelníkom bol Chvapil. Od januára 1922 bol vymenovaný za nového kapelníka Karol Hübner a od marca 1923 mal Václav Prokop na starosti vedenie dychovej hudby pri pochodoch. Podbrezovské železiarne mali odrazu tri dychové hudby a jedno koncertné teleso. V Tisovci bola dychová hudba od roku 1892, druhá bola v Podbrezovej a tretia sa čoskoro utvorila v Hronci, nakoľko Hrončania ťažko znášali, že pôvodná hudba sa kedysi odsťahovala do Podbrezovej.

Stanovy z roku 1921 sa opierali o starý systém povinných zrážok zo mzdy na hudbu. Pod vplyvom neustále sa zhoršujúcich životných podmienok sa ako prví ozvali robotníci v Hronci. Neboli spokojní, že kedysi prišli o hudbu, o ktorej činnosti rozhoduje správa železiarní za robotnícke peniaze. Vyvolali hnutie za zrušenie zrážok a za ušetre-

né peniaze kúpili nástroje pre vlastnú, opäť hrončiansku, hudbu.

Zrážkový systém príspevkov na hudbu od všetkých zamestnancov bol zrušený v roku 1925. Dychová hudba sa ďalej udržiavala z vlastných finančných príjmov. Zhoršilo to síce jej podmienky, ale neznamenalo zánik hudobného života. Práve naopak, popri dychovej hudbe a orchestrálnom telese vznikol robotnícky tamburášsky zbor a úradnícky spevokol Slovan. V Podbrezovej tak existovali až štyri hudobné telesá, ktoré sa venovali hudbe a spevu na amatérskej úrovni.

Po dvojnásobnom pokuse sa správe železiarní od roku 1937 podarilo na základe dobrovoľnosti opäť obnoviť príspevky na hudbu, ale prihlásilo sa len približne 350 úradníkov a 180 robotníkov. V uvedenom roku viedol orchestrálne teleso a dychovú hudbu Karol Hübner.

Dychovka počas vojny

V období druhej svetovej vojny nemecké vedenie podbrezovských železiarní nemalo záujem o podporu hudby a rapídne sa znížil počet hudobníkov. Mnoho Čechov totiž z Podbrezovej odišlo, čo sťažilo jej činnosť. V polovi-

ci roku 1939 už prispievalo do hudobného fondu len 311 úradníkov a 129 robotníkov, čo nestačilo na pokrytie nákladov.

V roku 1943 sa objavil v novinách inzerát o prijímaní hudobníkov do zamestnania. Keď sa prihlásili potenciálni uchádzači, nemecká správa ich odmietla. Spevokol Slovan bol členom úradne povoleného ústredia Zväzu slovenských speváckych zborov v Martine a nehrozil mu zákaz, ako mnohým speváckym zborom na Slovensku. Napriek tomu jeho činnosť sústavne upadala a vystupoval len občas, aj to s veľkými problémami.

Po vojne dostal Václav Prokop za úlohu spojiť zostatky hrončianskej a podbrezovskej hudby a venovať sa mladému dorastu. Nanovo boli vypracované stanovy hudby, podľa ktorých bol sta-

Mládežnícka dychovka v roku 1960.

Foto: archív redakcie

novený mesačný dobrovoľný príspevok každého zamestnanca 3 Kčs. Na posilnenie hudobnej činnosti boli prijatí mladí absolventi konzervatória, ktorí mali za úlohu viesť závodnú hudobnú školu, salónny orchester a sláčikové kvarteto.

Povojnové roky až po súčasnosť

V roku 1946 prebral taktovku Vladimír Štubňa. Skúšky boli dvakrát týždenne. Štubňa sa po dvoch rokoch nechal zlákať do orchestra Gustáva Broma, ale koncom roku 1948 sa vrátil, aby sa venoval doplneniu stavu hudobníkov i nástrojov. Vytvoril aj zmiešaný spevokol, ale jeho činnosť bola krátkodobá.

K zásadnej zmene v dychovej hudbe došlo po utvorení závodného klubu ROH a príchode bývalého vojenského dirigenta Ľudovíta Adamčíka v lete roku 1950. Adamčík bol uvoľnený z armády a hneď po svojom príchode začal

budovať dve hudobné telesá, ako to bolo niekedy – dychovú hudbu a koncertné teleso s kompletným dychovým a sláčikovým obsadením.

V polovici roku 1951 sa začali usporadúvať pravidelné koncerty v dome pracujúcich a neskôr aj v okolitých obciach. Koncerty boli bez vstupného. Príchod kvalifikovaných hudobníkov a svedomitá príprava repertoáru priniesli prvé úspechy už v roku 1952 na okresnej, krajskej a celoštátnej prehliadke v Bratislave a o rok v Prešove.

V ďalších rokoch pokračovala hudba s rovnakým zánietením, koncerty boli usporadúvané doma i vonku. Každoročne boli prijímaní noví mladí adepti z radov učňovskej mládeže. Bola dokončená prístavba hudobnej školy a boli získané nové priestory. Mnohí z mladých hudobníkov začali študovať popri zamestnaní.

Zásluhou Ľudovíta Adamčíka vzniklo v Podbrezovej veľké hudobné stredisko s bohatou činnosťou, ktoré vychovalo v rokoch 1951 – 1964 desiatky mladých hudobníkov. Bol tu veľmi čulý koncertný život, chodievalo sa na prehliadky, a tým sa hudobný život v Podbrezovej dostal do povedomia hudobných odborníkov i verejnosti. Bolo to jedno z najbohatších a najplodnejších období závodnej hudby. Hudobný život v Podbrezovej však poznačila smrť kapelníka Adamčíka, ktorý zomrel v roku 1964.

Po jeho smrti prevzal taktovku vynikajúci klarinetista Alojz Šíkula. Dychovku viedol v rokoch 1964 až 1972 a rovnako ako jeho predchodca, aj on sa príkladne a intenzívne venoval výchove mladých. Po ôsmich rokoch ho vystriedal Alfred Šebesta (1972 – 1980), ktorý zaspasil s problémami v dychovej hudbe,

Železiarne Podbrezová hostili zasadnutie komisie BOZP Rady OZ KOVO

(Dokonč. zo str. 1)

železiarní, od výroby koľajníc až po vybudovanie moderného podniku na celosvetovej úrovni. Szabóová v neposlednom rade poukázala na nutnosť spolupráce zamestnávateľa so zástupcami zamestnancov ZO (základnej organizácie) OZ KOVO, ktorú v železiarňach zhodnotila ako výbornú.

Členkou komisie bola aj podpredsedníčka ZO OZ KOVO Železiarne Podbrezová, Soňa Lopušná: „Nebýva zvykom, že základné organizácie jednotlivých podnikov majú aj člena komisie aj člena rady, ktorým je v tomto prípade Pavol Košťál, predseda našej ZO OZ KOVO. Majú to zväčša iba veľké podniky. Každoročné zasadnutie komisie je takzvané „putovné“ rokovanie, pretože vždy je v inom kúte Slovenska. Počas rokovania si komisia vymení skúsenosti, nakoľko sú členmi zástupcovia podnikov z celého Slovenska a riešia sa veci, kto-

ré sa týkajú bezpečnosti práce. Ide napríklad o zmeny, ktoré nastali v zákonníku práce alebo o príprave nových zákonov, ktoré sa týka bezpečnosti. Tieto zmeny sú prehodnocované z pohľadu odborárov a zo zasadnutia je vyhotovený zápis, ktorý komisia poskytne Rade OZ KOVO – tá, ako najvyšší orgán, s výsledkami postupuje ďalej“.

Ako s postrehami komisie ďalej Rada OZ KOVO pracuje, približuje Pavol Košťál, predseda odborovej organizácie a člen Rady OZ KOVO: „Komisia je pre radu veľmi dôležitá, pretože prichádza s konkrétnymi vecami, s ktorými my následne pracujeme. Na základe ich pripomienok prijímame uznesenie, kde pripomienkujeme zmeny zákonov alebo vyhlášok a dávame podnety do vlády. Naposledy sme napríklad pripomienkovali, aj v spolupráci s odborom bezpečnosti a životného prostredia ŽP, zjednotenie metodiky pre jednotlivé inšpektoráty

práce. Tých je na Slovensku viac a problém spočíva v tom, že každý vydá rozličné rozhodnutia v tom istom prípade (úraze). Jednotná metodika je záujem nielen odborov a zamestnávateľa, ale aj Národného inšpektorátu práce.“

Tíma Szabóová na záver dodala: „Komisia si prezrela aj srdce podniku, oceliaren, kde sme v rámci prehliadky boli oboznámení nielen s výrobným procesom, ale aj s pravidlami bezpečnosti a ochrany zdravia, ktoré je nutné denne dodržiavať a kontrolovať. Trvalým záujmom Železiarní Podbrezová je udržiavanie si popredného postavenia v starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci medzi hutníckymi firmami v Európe.“

Na záver chcem poďakovať v menej komisie vedeniu ŽP a.s. za možnosť dôkladne sa oboznámiť s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci v podniku a za súčinnosť, ktorú preukázali zamestnanci jednotlivých odborov železiarní.

Otázka č. 20: V ktorých rokoch pôsobil v Dychovej hudbe Železiarne Podbrezová dirigent Ľudovít Adamčík?

Správnu odpoveď posielajte do redakcie Podbrezovan do desiatich dní od vydania. Nezabudnite uviesť kontakt.

ZP GASTRO servis
 P.O.Box 25 976 81 Podbrezová S. R. O

Jedálny lístok

22. – 28. 10. 2018

Pondelok

Polievky: šošovicová kyslá, krupicová so zeleninou, pečivo.

• Bravčové stehno bratislavské, cestovina • Hovädzia roštenka na slanine, zemiaky, uhorka • Restovaná kačacia pečeň, hrášková ryža, cvikla • Windsorský šalát, pečivo • Hubové rizoto, uhorkový šalát • Maxi buchta s orechovo-višňovou plnkou, vanilkový krém • Bageta Apetito • Ovocný balíček.

Utorok

Polievky: slepačia, paradajková, pečivo.

• Pečený bôčik s plnkou, kapusta, knedľa • Hovädzí guláš mexický, ryža, šalát • Kuracie stehno na zelenine, štvakané zemiaky s cibulkou • Racio šalát, pečivo • Cestoviny s brokolicou a smotanovou omáčkou • Palacinky s džemom a čokoládou • Bageta Gurmán • Mliečny balíček.

Streda

Polievky: hrstková, sedliacka, pečivo.

• Vyprážený bravčový rezeň, zemiakový šalát s majonézou • Morčacie prsia plnené nivou, tarhoňa, uhorka • Baraní guláš, halušky • Lahôdkový šalát, pečivo • Ryžový nákyp • Škvarkové pagáče • Bageta s kuračím mäsom • Ovocný balíček.

Štvrtok

Polievky: boršč s mäsom, francúzska, pečivo.

• Kuracie prsia orientálne, ryža, šalát • Hovädzie dusené, kôprová omáčka, knedľa • Važecká pochúťka, zemiakové placky • Bretónsky šalát, pečivo • Plnené kelové listy zeleninou, mrkvový šalát • Žemľovka s tvarohom • Bageta moravská • Mliečny balíček.

Piatok

Polievky: mexická, rascová s vajcom, pečivo.

• Kuracie stehno na smotane s hlivami, cestovina • Husárska roláda, zemiaky, šalát • Džuveč z bravčového mäsa, uhorka • Syrové tajomstvo, pečivo • Losos na masle, dusená zelenina • Šúľance s makom • Bageta syrová • Ovocný balíček.

Sobota

Polievka: kapustová letná, pečivo.

• Hovädzie mäso námornícke, ryža, uhorka • Bravčové stehno nitrianske, knedľa • Bageta s pikantným mäsom.

Nedeľa

Polievka: pohronská, pečivo.

• Vyprážený syr so šunkou, zemiaky, tatárska omáčka • Morčacie soté na čínsky spôsob, slovenská ryža, šalát • Bageta Gurmán.

Nie je mäso ako mäso

Z podkladov z internetu spracovala
 P. Motyčková

Podobne ako ostatné potraviny, aj mäso v minulosti čelilo viacerým škandálom. Išlo najmä o nekalé praktiky chovateľov či nevhodné krmivo, ktoré bolo v mnohých prípadoch nahrádzané antibiotikami a rastovými hormónmi. Ako je možné, že takéto mäso prejde kontrolou a dostane sa do reťazcov na

pulty?

Hoci sa v dnešnej dobe stále viac a viac dostáva do popredia vegetariánska či vegánska strava, mäsu patrí v rebríčku „najobľúbenejších potravín sveta“ prvenstvo. Skutočnosťou je, že obsahuje veľa vitamínov skupiny B, A, D, E a taktiež aj železo, selén, zinok a je veľkým zdrojom proteínov. Nie vždy sa však k nám dostávajú kvalitné kúsky.

Čo vplýva na kvalitu mäsa

Mäso je potravina, ktorá je náročná na manipuláciu a jeho kvalita sa odráža už od samého počiatku zvierateľa. Veľký vplyv okrem stravy, veku zvierateľa a prostredia, v ktorom je kŕmené, má aj „predporážková manipulácia“. Šetrné zaobchádzanie znižuje u zvierateľa stres. Psychický stav zvierateľa pred porážkou má veľký vplyv na hodnotu pH mäsa. To následne ovplyvňuje jeho zrenie a uchovanie až do bodu, kedy sa dostane na predajné pulty. Ak dôjde k zmenám pH, nastávajú aj kvalitatívne odchýlky.

Zhoršená kvalita mäsa je viditeľná na prvý pohľad. Buď ide o svetlé, mäkké a vodnaté mäso alebo naopak o tvrdé, tmavé a suché. V oboch prípadoch ide o zníženú kvalitu, ktorá je spôsobená nespráv-

ným zaobchádzaním so zvierateľom. Takéto mäso bolo prvotne určené na výrobu mäsových výrobkov, ale vzhľadom na stúpajúci predaj mäsa, sa aj ono dostáva na pulty. Dobrou správou je, že mäso je samozrejme bezpečné a vhodné na konzumáciu,

avšak spomínané telu prospešné látky sú v ňom zastúpené v menšom množstve, ako v kvalitnom mäse. Aké je teda ideálne mäso? Ak v obchode natrafíte na kúsok, ktorý je červenkastej alebo ružovkastej farby, je pevný a nie je vodnatý, bude pravdepodobne stať aj o pár eur viac. V mnohých prípadoch ho, najmä súkromné mäsiarne, ponúkajú ako exkluzívny kúsok, pretože jeho

výskyt je často výnimočný.

Rastové hormóny v mäse

Rastové hormóny stimulujú organizmus zvierateľa, ktoré následne na svalovej hmote naberá viac. Zvyčajne sa s tým stretávame pri kuracine, ktorá je najlacnejšia a teda aj najviac konzumovateľná. Neznamená to však, že sa rastové hormóny nevyskytujú aj v iných druhoch mäsa. Rastové hormóny takpovediac zvy-

šujú ekonomiku, pretože sa predávajú viac a v niektorých štátoch, ako napríklad Spojené štáty americké, sú dokonca povolené. Európska únia to netoleruje, no častokrát sú

porazí na predajnom pulte „čisté“ mäso.

Pozor aj na pesticídy

Ďalším problémom sú pesticídy, ktoré sú vlastne antibiotikami pre rastliny a chránia ich pred škodcami. Rovnako ako pri hnojivách, aj tu je potrebné dodržiavať agrotechnické termíny. Ak poľnohospodár aplikuje na trávu hnojivo a následne ju na druhý deň pokosí a dá ako krmivo pre dobytok, tieto látky sa nestihnú transformovať a odbúrať a prenikajú do tela zvierateľa, takže aj do mäsa.

Etiketa neoklame

Na obale, a nielen od mäsa, musia byť uvedené povinné údaje, ako napríklad krajina pôvodu výrobku, doba trvanlivosti, výživové hodnoty alebo zoznam alergénov. Najdôležitejším údajom je asi krajina pôvodu. Na základe nej viete určiť, či mäso pochádza z Európskej únie alebo z iných štátov. Ak je výrobok európsky, máte záruku, že sa vyhnete rastovému hormónom. Odporúčane je kupovať slovenské, prípadne lokálne mäso od overených dodávateľov. Cena je o niečo vyššia ako v supermarketoch, ale kvalita mäsa o to vyššia.

Sci-fi z budúcnosti

Istá holandská firma „vypestovala“ mäso v laboratóriu. Snažila sa tak predísť neetickému zaobchádzaniu so zvieratami. Konkrétne išlo o hovädzinu, ktorá spája všetky výživové hodnoty, avšak jej chuť je od tej

„pravej“ odlišná. Umelé mäso je vyrobené z tkanív zvierat. Neskôr s podobným experimentom prišli aj vedci z Kalifornie a Londýna.

Odborníci si hlavne sľubujú, že budú vyrábať potraviny, ktoré nebudú mať negatívny dopad na prírodu a „ušetrí miesto“. Tím vedcov z Maastrichtskej univerzity vypočítal, že 30 percent zemskeho povrchu tvoria pasienky pre zvieratá. Vzali do úvahy nárast ľudskej populácie a do roku 2060 predpokladajú, že nás bude až o dve miliardy viac. Produkcia mäsa sa znásobí, ale pre pasienky už nebude miesto. Preto vidia umelo vytvorené mäso ako jediný možný spôsob (zdroj hnonline.sk).

Najväčším problémom však je nákladná výroba tohto mäsa, ktorého cena sa za 100 gramov vyšplhala až na niekoľko tisíc dolárov. Vedci však sľubujú, že o niekoľko rokov sa náklady výrazne znížia a mäso bude dostupné aj pre bežného spotrebiteľa. Otázkou je, čo sa týmto krokom sleduje a aký dopad to bude mať na chovateľov.

ZP GASTRO servis
 P.O.Box 25 976 81 Podbrezová S. R. O

Jedálny lístok

29. 10 – 4. 11. 2018

Pondelok

Polievky: stupavská zabijačková, roľnícka, pečivo.

• Kuracie prsia na lesných hríboch, ryža, uhorka • Plnená paprika, knedľa • Bolonské špagety • Grécky šalát, pečivo • Kelový karbonátok, zemiaky, šalát • Buchty na pare s lekvárom, kakaová posypka, kakao • Bageta moravská • Mliečny balíček.

Utorok

Polievka: morčacia, pečivo.

• Bravčový rezeň s pečeňou, zemiaky, šalát • Hovädzie filé k paničiarске, tarhoňa, uhorka.

Streda

Polievky: oravská fazuľová, karfiolová, pečivo.

• Hovädzia pečienka sviečková, knedľa • Morčacie prsia prírodné, zeleninová ryža, cvikla • Vyprážený camembert, brusnicová omáčka, zemiaky • Pestrý cestovinový šalát • Bravčové mäso dusené s kelom • Šišky s nutelou, kakao • Bageta Gurmán • Mliečny balíček.

Štvrtok

Polievka: zeleninová, pečivo.

• Bravčové mäso na paprike, cestovina • Pečené kuracie stehno s kapustou, zemiaky.

Piatok

Polievky: slovenská hubová, mrkvová s pórom, pečivo.

• Bravčový rezeň na rasci, ryža, šalát • Hovädzí guláš maďarský, knedľa • Zemiakov-bryndzové pirohy so slaninou • Študentský šalát, pečivo • Pečená ryba s bylinkami, mexická zelenina • Rezancový nákyp s tvarohom a jahodami • Bageta s kuračím mäsom • Mliečny balíček.

Sobota

Polievka: drážková, pečivo.

• Vyprážené kuracie stehno, zemiaky, kompót • Bravčové mäso na srbský spôsob, slovenská ryža, šalát.

Nedeľa

Polievka: prešporská, pečivo.

• Bravčová pečienka sedliacka, červená kapusta, knedľa • Hovädzie mäso na korení, ryža, čalamáda.

Spomienky

„Odišiel dobrý človek, každý ho mal rád, odišiel do nenávratna, teraz musíme len spomínať.“

Dňa 4. októbra sme si s láskou a bolesťou v srdci pripomenuli nedožitých 70 rokov nášho drahého manžela, otca, starého otca

Františka BLAHÚTA z Valaskej.

Kto s Tebou žil, vie čo stratil

Dňa 16. októbra uplynul jeden rok odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

František JARGAN z Pohronskej Polhory.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína smútiaca rodina

„Mal som vás všetkých rád a chcel som ešte žiť, ale prišla tá chvíľa, keď musel som vás opustiť. Neplačte, nechajte ma ticho spať, čo mi bolo súdené, muselo sa stať.“

Dňa 22. októbra si pripomenieme prvé smutné výročie, ako nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec, starý otec, brat a švagor

Milan SPIŠIAK z Brezna.

Spomína manželka, deti, vnúča, sestry a švagrovci

„Čas plynie ako tichej vody prúd, kto ťa mal rád nevie zabudnúť.“

Dňa 24. októbra uplynie sedem rokov odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Jozef HRBÁŇ z Lopeja.

S láskou a úctou spomínajú manželka, dcéra s manželom a vnúčka

„Odišiel tiško, už nie je medzi nami, no v srdciach našich stále žije s nami.“

Dňa 24. októbra si pripomenieme pätnásť rokov od úmrtia nášho drahého manžela, otca, starého otca

Petra ŠÁRNIKA z Podbrezovej - Štiavničky.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína celá smútiaca rodina

Dňa 29. októbra uplynie dvanásť rokov odvtedy, ako nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a starý otec

Milan SRNKA z Podbrezovej.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku s modlitbou.

S láskou spomína manželka, syn a dcéry s rodinami

Spomienky

„Čas plynie ako tichej vody prúd, kto ťa mal rád nevie zabudnúť.“

Dňa 31. októbra uplynie desať rokov odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Jozef HLÁSNÍK z Dolnej Lehoty.

S láskou a úctou spomína manželka, synovia Jozef a Ľubomír s rodinami a súrodenci

Podakovanie

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, susedom, známym a ostatným, ktorí sa prišli na poslednej ceste rozlúčiť s našim drahým manželom, otcom, starým otcom, prastarým otcom a švagrom

Júliom STANKOVIANSKYM z Valaskej.

Ďakujeme aj za prejavy sústrasti a kvetinové dary, ktorými ste sa pokúšali zmierniť náš hlboký žiaľ. Za dôstojnú rozlúčku ďakujeme aj Dychovej hudbe ŽP.

Smútiaca rodina

Mesiac október

Október je desiaty mesiac roka v gregoriánskom kalendári a má 31 dní. Z latinského slova octo, ktoré znamená osem, je odvodený jeho názov. Je to tak preto, že v pôvodnom rímskom kalendári to bol ôsmy mesiac v roku. Vtedy totiž ešte neboli zaradené do kalendára mesiace január a február.

Október bol niekedy mesiac, v ktorom zvyčajne končievali vojenské výpravy, preto jedným z hlavných sviatkov bolo takzvané armilustrium – čistenie zbraní a ich ukladanie do chrámu. Názov mesiaca už zostal, hoci po zaradení ďalších dvoch mesiacov na začiatok roka už nesúhlasil s jeho poradovým číslom.

Október je považovaný za mesiac zdravých zubov či za mesiac úcty k starším. Nezabúdajme na to nielen počas tohto mesiaca, ale po celý rok.

Oprava

Vždy nás teší, keď máme na naše články spätnú väzbu. Náš stály čitateľ Tibor Kaliský nás upozornil na chybu, ktorú sme nedopatrením uverejnili v minulom čísle Podbrezovana. Na poslednej strane v článku Vznik športovísk v Podbrezovej a jej okolí sme nesprávne uviedli, že futbalové ihrisko na Skalici postavil súkromník Imrich Kalický. Správne má byť Imrich Kaliský, ktorý bol vtedajším majiteľom pohostinstva na Skalici.

100. výročie vzniku ČSR

Tohtoročný 30. október bude jednorazovým štátnym sviatkom, počas ktorého si Slovensko pripomenie 100. výročie prijatia Deklarácie slovenského národa z 30. októbra 1918 v Turčianskom Svätom Martine. Deklaráciou sa predstavitelia slovenského národa prihlásili k sebaurčovaciemu právu národov a k vzniku samostatného československého štátu. Ten oficiálne vznikol 28. októbra 1918.

Keďže uvedený štátny sviatok pripadá na utorok, pričom následne vo štvrtok – 1. novembra je sviatok všetkých svätých, posúva sa nám aj uzávierka a zároveň vydanie ďalšieho čísla dvojtyždenníka Podbrezovan. Pôvodne malo číslo 22/2018 vyjsť v piatok – 2. novembra, no vzhľadom na vyššie uvedené sviatky chceme informovať našich čitateľov, že toto číslo vyjde o niečo neskôr, a teda v pondelok, 5. novembra.

Redakcia Podbrezovana

Autor: PK	odvážne	T7	😊	kým, ak by, keď	nápis na náhrobnom kameni (z angl.)	patriaci lvovi	kmeňový symbol indiánov	EČV Martina	European Agency	kód Turkménska	kráčam	EČV Košíc	😊	T6	náradie na lezenie
Slovenské železnice			zaoberajúci sa aritmetikou										starobabylonské mesto		
1001 v Ríme			T3 chorobná zúrivosť										Middle East začiatok pretekov		
prvá žena				znoj trieska				T1	Majstrovstvá Európy masťná tekutina			bi prútkom abvolt			
zalamuje, láme (hov.)					výbava nevesty balkánska objemová miera					mama (hov.) predložka					
patriaca Otovi						nie veľa Slov. zväz lesníkov a pôdohospodárov					pripravuje varením opukanie, opraskanie				
Pomôcky: AKOV, PUT, ERE	sendvič, mäso v zemi	suché pečivo	T4				starý otec predpona súvisiaca so zemetrasením					riečny živočích chyt' do ruky			
slovko strašenia			rozhod' zrno 2. česko-slovenský prezident							vložit', vkladat' (angl.) vojenská čapica				T5	oblíeva horúcou vodou
Univerzita Mateja Bela				nalej dovnútra Štátna akadémia					jeden zo zmyslov namotáva				EČV Námestova slovná pomoc		
hľadaj riešenie				požívaj tekutinu strýko				vlastní koráb mäkká stupnica							
presne (nem.)					škriatok, rarášok Eduard (angl.)						letí smerom dolu EČV Revúcej				
skôr, pred (angl.)				T2										zodieraj	
puč, rozvíjaj sa				nepodlieha											španielska vychovávateľka

V náročnom zápase sme nestačili na Žilinu

MŠK Žilina – FK Železiarne Podbrezová 2:0 (1:0)

Z podkladov zpfutbal.sk spracoval T. Kubej

Góly: 13. Mihalík (11 m), 65. Kaša. V 11. kole Fortuna ligy sme cestovali do Žiliny. Nastúpili sme bez zraneného Breznanika, ktorého v zostave oproti poslednému zápasu nahradil Mikuš. Zápas sa začal z oboch strán opatrne, no postupne mali hru pod kontrolu vo väčšej miere domáci. V 12. minúte v pokutovom území podrazil Obročník Káčera a rozhodca nariadil penaltu. Tú premenil domáci Mihalík a Žilina sa ujala vedenia. O desať minút neskôr pohrozili aj hostia, po centri Leška a prepustení lopty Mikuša sa do dvojnásobného zakončenia dostal Bernadina, skóre však ostalo nezmenené. V 30. minúte z ľavej strany centroval Diaz, ale Mihalík zblízka netrafil loptu. V závere

polčasu ešte Mojžiš pekne našiel Mikuša, no jeho hlavičku brankár bezpečne kryl. V úvode druhého polčasu sme založili útok a po prihrávke Leška a centri Sedláčka odvrátili hrozbu domáci na roh. Z následného protiútku sa sám na bránu rútil Šrvarka, no Kuciak jeho úmysel vystihol. V 60. minúte domáci útočník Balaj hlavou po rohu trafil žrd' brány. O päť minút sa už domáci tešili z gólu, keď po priamom kope z pravej strany hlavou presne zakončil stopér Kaša. V 70. minúte sa snažil skorigovať Leško, ale jeho štipľavá strela zľava opečiatkovala iba vzdialenejšiu tyč. V 84. minúte sa do zakončenia dostal aj Bartoš, ale jeho zakončenie išlo tesne vedľa.

Marek Fabuľa, tréner Podbrezovej: „Naoko to nevyzeralo zle, ale v zápasoch vonku nás zrážajú na kolená

hrubé individuálne chyby hráčov. Aj to je dôvod, prečo sme dnes neboli úspešní. V obrane aj v ofenzíve sme robili obrovské chyby, na druhej strane sme nepremenili veľké šance v rozhodujúcich chvíľach, kedy sa láme zápas. Preto nie sme proti kvalitným tímom vonku úspešní. Chýbajú nám v týchto zápasoch skúsení Breznanik a Viazanko, ale pozitívne je, že mladí si vedia svoje miesta zastáť. V závere sme dokázali síce loptu podržať, byť nepríjemní, ale bolo to vo fáze, kedy bol duel už rozhodnutý a šance sme nepremenili. Športovo však treba priznať, že Žilina bola trištvrte zápasu lepšia, ako my a zaslúžene vyhrala.“

MŠK Žilina: Holec – Anang, Kaša, Šušnjar, Sluka – Káčer, Pečovský, Škvarka – Mihalík (62. Tomič), Balaj (84. Boženík), Diaz (78. Holúbek).
FK Železiarne Podbrezová: Kuciak – Turňa, Edge, Bartoš, Mojžiš A. – Baran, Sedláček – Bernadina (64. Magda), Obročník, Leško – Mikuš (64. Wieszik).

Martin Kuciak v akcii.

Foto: FB stránka MŠK Žilina

Zahráme si osemfinále Slovnafť Cup-u

OFK Malženice – FK Železiarne Podbrezová 1:2 (1:0)

Góly: 31. Sekera – 66. Galčík, 71. Bartoš.

Slovnafť Cup pokračoval 4. kolom, v ktorom sme sa stretli s treťoligistom OFK Malženice. V základnej zostave nastúpili rovnakí hráči, ako v poslednom zápase so Žilinou, jediná zmena nastala na brankárskom poste, kde Martina Kuciaka nahradil Marko Drobňak. Zápas v Malženiach sledovalo 460 divákov a domáci do neho vstúpili dobre, v prvom polčase sa dokonca ujali vedenia 1:0 po góle Sekeru. Po zmene strán sa nám zo začiatku opäť veľmi nedarilo, no dvojité striedanie v 59. minúte, keď na ihrisko prišiel skúsený Viazanko a mladý Galčík, oživilo našu

hru a už v 66. minúte práve strieďajúci Galčík vyrovnal na 1:1. O päť minút na to skóroval Bartoš a rozhodol o našom víťazstve a postupe do ďalšieho kola pohára. V osemfinále Slovnafť Cup-u sa stretneme na domacom ihrisku s úradujúcim majstrom FC Spartak Trnava.

OFK Malženice: Planický – Rehák, Krajčovič, Lančarič, Kovársky – Včelka (34. Juhász) – Halmo (60. Orolín), Balážik, Magdolen, Kráľovič – Sekera (69. Hlúch).

FK Železiarne Podbrezová: Drobňak – Turňa, Edge, Bartoš, Mojžiš A. – Baran, Sedláček – Bernadina (59. Viazanko), Obročník (59. Galčík), Leško (87. Kopicár) – Mikuš.

Po prehre so Žilinou sme vyhrali v pohárovom zápase s Malženicami.

Foto: FB stránka MŠK Žilina

Miroslav Viazanko dozerá na mladé nádeje podbrezovského futbalu počas DOD v Zelpo aréne.

Foto: I. Kardhordová

Deň otvorených dverí dopadol na výbornú

T. Kubej
 noviny@zelpo.sk

V rámci projektu **Futbalmania**, ktorý má pod patronátom Únia ligo-vých klubov, zorganizoval FK Železiarne Podbrezová druhý ročník Dňa otvorených dverí. Podujatie bolo určené predovšetkým pre mladých fanúšikov z prvého stupňa základných škôl.

Vo štvrtok, 11. októbra, navštívili Zelpo arénu žiaci zo ZŠ Kláry Jarunkovej z Podbrezovej, odkiaľ prišli na štadión všetky triedy z prvého stupňa a svoje zastúpenie mala aj ZŠ Pionierska 2 Brezno. Pre deti bola pripravená obhliadka štadióna, VIP priestorov a celého zázemia klubu. Mohli tak nazrieť do šatní hráčov, ale aj do kuchyne či telocvične. Následne deti spolu s hráčmi súťažili v rôznych disciplínach na hracej ploche. Pre najlepších boli pripravené hodnotné vecné ceny s klubovým logom. Ocenené boli nakoniec všetky

triedy, ktoré sa do súťaží zapojili. Najlepšia trieda dostala vecné ceny, kde boli napríklad šál, plagáty, perá a rôzne darčekové klubové predmety. Ceny deťom odovzdávali hráči Podbrezovej – Martin Kuciak, Marek Kristián Bartoš a Dávid Leško, ktorí im na záver ešte rozdali aj svoje podpisové karty.

Mladí fanúšikovia boli ocenení priamo v takzvanom rodinnom sektore B3 na malej tribúne, kde sa môžu sústrediť na samotných domácich zápasoch Fortuna ligy. Pre túto cieľovú skupinu, teda pre deti zo základných škôl, je vstup na zápasy najvyššej slovenskej futbalovej ligy zadarmo. V rámci rodinného sektoru navyše dostanú posedačky, šály, vlnky a ostatné veci na fandanie.

O priebehu podujatia nás informoval Ing. Patrik Müller, mediálny manažér FK Železiarne Podbrezová a hlavný organizátor Dňa otvorených dverí: „Celú myšlienku Dňa ot-

vorených dverí považujem za veľmi dobrú. V rámci jedného dňa dokážeme prilákať na štadión veľké množstvo detí a ukázať im niečo zo života profesionálneho futbalistu a klubu pôsobiaceho v najvyššej futbalovej súťaži. Deti dostali možnosť zasúťažiť si so svojimi obľúbenými hráčmi a získať zaujímavé ceny a v neposlednom rade aj veľa zážitkov. Teší ma zvýšený záujem škôl a učiteľov o tento projekt a verím, že budeme naďalej pokračovať v spolupráci so základnými školami v našom regióne, čo by mohlo mať za dôsledok zvýšenie počtu mladých fanúšikov v rodinnom sektore i prílev nových talentovaných detí do nášho futbalového klubu. Musím povedať, že aj hráči si tento deň veľmi užili a za kabínu patrí poďakovanie všetkým zúčastneným. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník, ako aj ďalšie spoločné stretnutia na domácich zápasoch v Zelpo Aréne.“